

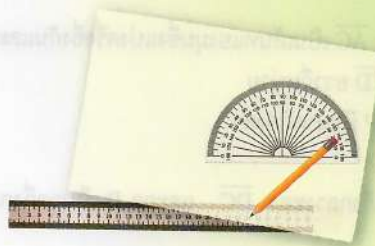
2.4 รูปสามเหลี่ยมสองรูปที่สัมพันธ์กันแบบ มุม-ด้าน-มุม

ในหัวข้อนี้ จะกำหนดเงื่อนไขให้รูปสามเหลี่ยมสองรูป มีความสัมพันธ์กันแบบ มุม-ด้าน-มุม ดังกิจกรรมต่อไปนี้

กิจกรรม : สำรวจ มุม-ด้าน-มุม

อุปกรณ์

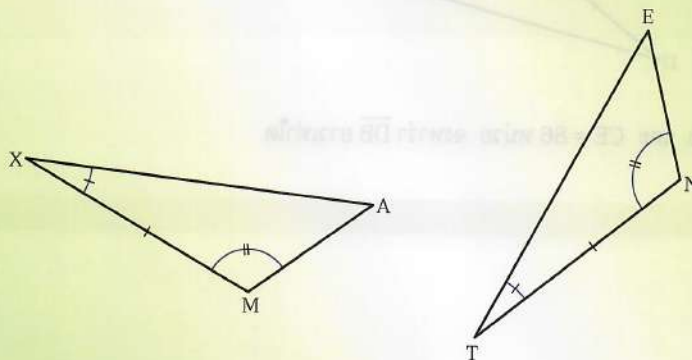
- ❖ โพรแทรกเตอร์
- ❖ ไม้บรรทัด
- ❖ ดินสอ
- ❖ กระดาษลอกลาย

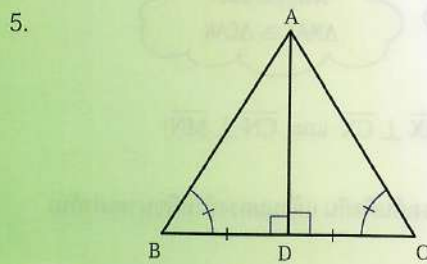
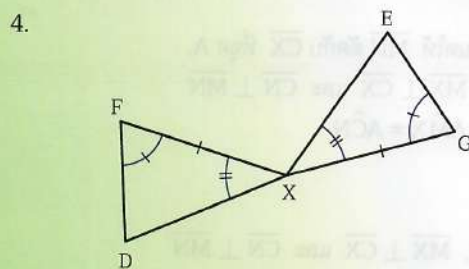
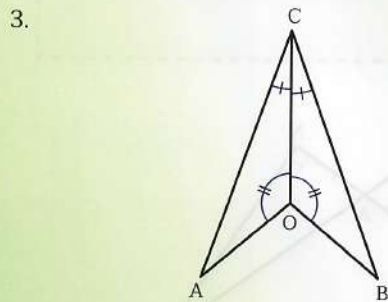
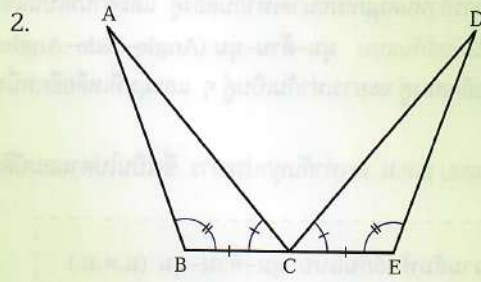

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

กำหนดให้รูปสามเหลี่ยมสองรูปในแต่ละข้อต่อไปนี้ มีมุมที่มีขนาดเท่ากัน 2 คู่ และด้านที่ยาวเท่ากัน 1 คู่ จงสำรวจว่ารูปสามเหลี่ยมสองรูปดังกล่าวเท่ากันทุกประการหรือไม่

1.

มุมเทคโนโลยี

นักเรียนสามารถดาวน์โหลดไฟล์ GSP เพื่อสำรวจเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปสามเหลี่ยมสองรูปที่มีความสัมพันธ์แบบ มุม-ด้าน-มุม ได้ที่ <http://ipst.me/9144>

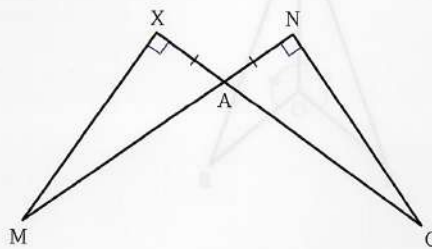

ผลจากการสำรวจข้างต้น นักเรียนจะเห็นว่ารูปสามเหลี่ยมสองรูปที่กำหนดให้ในแต่ละข้อเท่ากันทุกประการ และเมื่อพิจารณาจากรูปที่กำหนดให้ในแต่ละข้อ จะเห็นว่าเป็นการกำหนดมุมที่มีขนาดเท่ากันสองคู่ และด้านที่เป็นแขนร่วมของมุมยาวเท่ากัน ซึ่งกล่าวว่า รูปสามเหลี่ยมสองรูปนั้นมีความสัมพันธ์กันแบบ มุม-ด้าน-มุม (Angle-Side-Angle) หรือเขียนย่อ ๆ ว่า **ม.ด.ม. (ASA)** และผลที่ได้ตามมาคือ ด้านที่เหลืออีกสองคู่ จะยาวเท่ากันเป็นคู่ ๆ และมุมที่เหลืออีกหนึ่งคู่ จะมีขนาดเท่ากัน

โดยทั่วไป รูปสามเหลี่ยมสองรูปที่มีความสัมพันธ์กันแบบ ม.ด.ม. จะเท่ากันทุกประการ ซึ่งเป็นไปตามสมบัติต่อไปนี้

ถ้ารูปสามเหลี่ยมสองรูปมีความสัมพันธ์กันแบบ มุม-ด้าน-มุม (ม.ด.ม.) กล่าวคือ มีมุมที่มีขนาดเท่ากันสองคู่ และด้านซึ่งเป็นแขนร่วมของมุมทั้งสองยาวเท่ากัน แล้วรูปสามเหลี่ยมสองรูปนั้นเท่ากันทุกประการ

ตัวอย่างที่ 1

123 | มุมคณิต

สัญลักษณ์ $AB \perp CD$ หมายความว่า AB ตั้งฉากกับ CD

จากรูป กำหนดให้ $\overline{MN}$ ตัดกับ $\overline{CX}$ ที่จุด A , $AX = AN$, $\overline{MX} \perp \overline{CX}$ และ $\overline{CN} \perp \overline{MN}$
จงพิสูจน์ว่า $\widehat{M}AX = \widehat{C}AN$

กำหนดให้ $\overline{MN}$ ตัดกับ $\overline{CX}$ ที่จุด A , $AX = AN$, $\overline{MX} \perp \overline{CX}$ และ $\overline{CN} \perp \overline{MN}$
ต้องการพิสูจน์ว่า $\widehat{M}AX = \widehat{C}AN$

จะพิสูจน์ก่อนว่า $\triangle MAX \cong \triangle CAN$

พิสูจน์ พิจารณา $\triangle MAX$ และ $\triangle CAN$

$\widehat{X}M = \widehat{N}C = 90^\circ$ (กำหนดให้ $\overline{MX} \perp \overline{CX}$ และ $\overline{CN} \perp \overline{MN}$)

$AX = AN$ (กำหนดให้)

$\widehat{M}AX = \widehat{C}AN$ (ถ้าเส้นตรงสองเส้นตัดกัน แล้วมุมตรงข้ามมีขนาดเท่ากัน)

ดังนั้น $\triangle MAX \cong \triangle CAN$ (ม.ด.ม.)

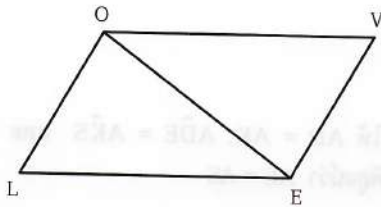
จะได้ $\widehat{M}AX = \widehat{C}AN$ (มุมคู่ที่สมนัยกันของรูปสามเหลี่ยมที่เท่ากันทุกประการ จะมีขนาดเท่ากัน)

ชวนคิด 2.7

จากตัวอย่างที่ 1 ถ้ากำหนดให้ $AX = 8$ หน่วย $MA = 17$ หน่วย อยากทราบว่า $\overline{CN}$ ยาวกี่หน่วย

ตัวอย่างที่ 2

จากรูป กำหนดให้ $\widehat{LOE} = \widehat{VEO}$ และ $\widehat{OEL} = \widehat{E\hat{O}V}$ ถ้า $LO = 5$ หน่วย ความยาวรอบรูปของ $\square LOVE$ เท่ากับ 24 หน่วย จงหาความยาวของ $\overline{OV}$

จะแสดงก่อนว่า
 $\triangle LOE \cong \triangle VEO$

วิธีทำ พิจารณา $\triangle LOE$ และ $\triangle VEO$

$$\widehat{LOE} = \widehat{VEO} \quad (\text{กำหนดให้})$$

$$OE = EO \quad (\overline{OE} \text{ เป็นด้านร่วม})$$

$$\widehat{OEL} = \widehat{E\hat{O}V} \quad (\text{กำหนดให้})$$

$$\text{ดังนั้น } \triangle LOE \cong \triangle VEO \quad (\text{ม.ด.ม.})$$

$$\text{จะได้ } LO = VE \text{ และ } EL = OV \quad (\text{ด้านคู่ที่สมนัยกันของรูปสามเหลี่ยมที่เท่ากันทุกประการ จะยาวเท่ากัน})$$

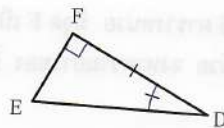
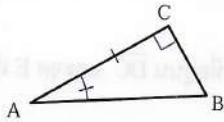
$$LO = 5 \quad (\text{กำหนดให้})$$

$$\text{ดังนั้น } OV = \frac{24 - 10}{2} = 7 \quad (\text{ความยาวรอบรูปของ } \square LOVE \text{ เท่ากับ 24 หน่วย})$$

ตอบ 7 หน่วย

แบบฝึกหัด 2.4

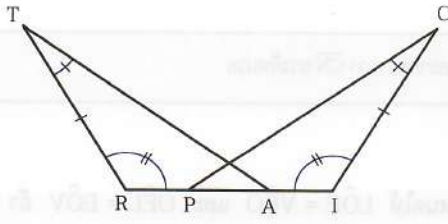
1.

จากรูป $\triangle ABC$ และ $\triangle DEF$ เท่ากันทุกประการหรือไม่ เพราะเหตุใด

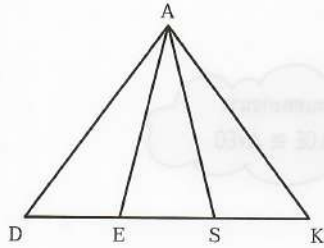

2.

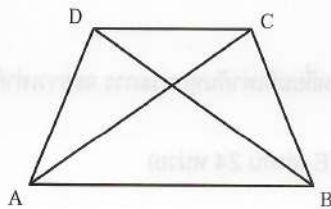
จากรูป จงพิสูจน์ว่า $\Delta ART \cong \Delta PIC$

3.

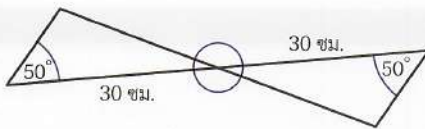
จากรูป กำหนดให้ $AD = AK$, $\hat{ADE} = \hat{AKS}$ และ $\hat{DAE} = \hat{KAS}$ จงพิสูจน์ว่า $AE = AS$

4.

กำหนดให้ $\square ABCD$ มี $DB = CA$, $\hat{ADB} = \hat{BCA}$ และ $\hat{ABD} = \hat{BAC}$ ถ้า $\hat{DAB} = 68^\circ$ จงหาขนาดของ $\hat{CBA}$

5.

เจ้าของร้านค้าออกแบบใบพัด ดังรูป ลูกค้าบอกว่าใช้ไม่ได้ เพราะใบพัดทั้งสองข้างดูแล้วเหมือนมีขนาดไม่เท่ากัน แต่เจ้าของร้านค้ายังยืนยันว่าแบบใบพัดสองข้างมีขนาดเท่ากัน จงอธิบายว่าความคิดของใครถูกต้อง

6. กำหนดให้ $\square ABCD$ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ที่มีพื้นที่ 16 ตารางหน่วย มีจุด F เป็นจุดที่อยู่บน $\overline{DC}$ และจุด E เป็นจุดที่อยู่บน $\overline{BC}$ ที่ทำให้ $\hat{DAF} = \hat{BAE}$ ถ้า $AF = 5$ หน่วย จงหาความยาวของ $\overline{BE}$